ENKÖPINGS KOMMUN

Tjänsteskrivelse
Datum: 2026-10-14
Ärendenummer: TN2026/396
Till: Tekniska nämnden

Handläggare
Vera Mraz
Enhetschef planering och utredning
Teknik- och serviceförvaltningen

Godkännande av upphandlingsunderlag för mikromobilitetstjänster i Enköping

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. godkänna det presenterade upphandlingsunderlaget för mikromobilitetstjänster i Enköping som grund för fortsatt upphandling.

2. ge teknik- och serviceförvaltningen i uppdrag att färdigställa underlaget i samverkan med upphandlingsenheten och därefter genomföra upphandlingen.

Beskrivning av ärendet

Tekniska nämnden beslutade den 11 februari 2026 att införa mikromobilitetstjänster i Enköpings tätort och gav teknik- och serviceförvaltningen i uppdrag att ta fram en kravspecifikation som underlag för upphandling av en samverkansmodell med en extern aktör.

Den 16 juni 2026 godkändes kravspecifikationen och förvaltningen fick i uppdrag att ta fram tillståndsvillkor för mikromobilitetstjänster.

Förvaltningen arbetar tillsammans med inköpsavdelningen med att färdigställa upphandlingsunderlaget. Innan upphandlingen annonseras ges tekniska nämnden möjlighet att ta del av det aktuella utkastet.

Syftet med upphandlingen är att etablera ett sammanhållet system med delade cyklar, elcyklar och elsparkcyklar i Enköping. Tjänsten ska fungera som ett komplement till befintliga färdsätt och underlätta kortare resor, bland annat mellan bostäder, arbetsplatser och kollektivtrafikens hållplatser.

Upphandlingsunderlaget utgår från den kravspecifikation som tidigare har godkänts och innehåller följande huvudsakliga förutsättningar.

Omfattning och fordon

Upphandlingen avser en operatör som ska ansvara för etablering och drift av tjänsten. Högst 375 fordon får finnas i systemet, varav elsparkcyklar får utgöra högst 50 procent. Användare ska ha fyllt 16 år.

Fordon och tjänst ska uppfylla krav på trafiksäkerhet, teknisk funktion, underhåll och tillgänglighet. Bland annat ställs krav på GPS-positionering och möjlighet till digitala begränsningar av hastighet och användningsområde.

Elsparkcyklar ska enligt utkastet inte ingå i systemet under perioden 1 november–1 april. För cyklar och elcyklar ställs krav på vinterdäck under motsvarande period.

Stegvis införande

Upphandlingsunderlaget föreskriver ett stegvis införande för att möjliggöra uppföljning och begränsa risken för störningar.

Den första etappen omfattar ett geografiskt avgränsat testområde under två månader, med 50 procent av det avtalade fordonsantalet.

Därefter föreslås en utökning till i huvudsak hela Enköpings stad, med minst 75 procent av det avtalade antalet fordon i drift och möjlighet att öka till full omfattning efter överenskommelse med kommunen.

En senare etapp omfattar möjligheten att utöka tjänsten till Romberga. Under sommaren kan tjänsten även utökas till Bredsands badplats, men där endast med cyklar och elcyklar.

Parkering och framkomlighet

Fordon ska parkeras vid särskilt anvisade mobilitetsstationer. Dessa ska placeras i anslutning till viktiga målpunkter, kollektivtrafik och bostadsområden.

Genom GPS och geofencing ska det inte vara möjligt att avsluta en resa utanför godkända parkeringsytor.

Operatören ska kontrollera fordonens placering dagligen och ansvarar för att flytta felparkerade fordon. Enligt utkastet ska ett anmält felparkerat fordon flyttas inom tre timmar. Underlaget innehåller också bestämmelser om ekonomiska påföljder och möjlighet för kommunen att genomföra fordonsflytt om operatören inte fullgör sitt ansvar.

Drift, miljö och uppföljning

Operatören ansvarar för drift, underhåll, kundsupport, information till användare och hantering av felanmälningar.

Verksamheten ska bedrivas fossilfritt. Underlaget innehåller även krav på informationssäkerhet, datadelning och digitala system som gör det möjligt för kommunen att följa bland annat fordonsplaceringar, användningsmönster och avtalets efterlevnad.

Upphandling och utvärdering

Upphandlingen föreslås genomföras som en tjänstekoncession enligt lagen om upphandling av koncessioner (LUK).

Anbud som uppfyller de obligatoriska kraven ska enligt utkastet utvärderas utifrån tre huvudkriterier:

- Pris för slutanvändaren: maximalt 30 poäng.
- Driftorganisation och felavhjälpning: maximalt 40 poäng.
- Hållbarhet och miljö: maximalt 30 poäng.

Det innebär att kostnaden för användaren, förmågan att upprätthålla ordning i stadsmiljön samt miljöprestanda ska vägas in vid valet av operatör.

Underlaget är fortfarande under bearbetning tillsammans med inköpsavdelningen. Nämndens behandling är därför avsedd att ge möjlighet till insyn och synpunkter innan handlingarna färdigställs.

Ärendets beredning

Arbetet har föregåtts av en förstudie och dialog med andra kommuner samt berörda aktörer.

Vid framtagandet av den tidigare kravspecifikationen har dialog genomförts med bland annat Region Uppsala, Polismyndigheten, Räddningstjänsten, näringslivet, Kommunala pensionärsrådet och Kommunala tillgänglighetsrådet.

Det aktuella upphandlingsunderlaget tas fram av teknik- och serviceförvaltningen i samverkan med inköpsavdelningen. Arbetet med att kvalitetssäkra avtalsvillkor, upphandlingsförfarande och tillhörande bilagor pågår.

Som kompletterande underlag bifogas även den regionala överenskommelsen om strategisk drivmedelsprioritering i Uppsala län, som kan vara vägledande vid utformningen av miljökrav i upphandlingen.

Teknik- och serviceförvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att införandet av mikromobilitetstjänster innebär nya möjligheter till hållbart resande, men väcker samtidigt frågor om

trafiksäkerhet, framkomlighet, tillgänglighet och ordning i stadsmiljön. Dessa frågor har varit centrala vid utformningen av kraven.

Genom att begränsa antalet fordon, införa tjänsten stegvis och ställa krav på fasta parkeringsplatser och digital parkeringsreglering är avsikten att skapa ett system som kan följas upp och anpassas utifrån lokala förutsättningar.

Förvaltningen bedömer att det är särskilt viktigt att operatörens ansvar för felparkerade fordon och brister i driften är tydligt reglerat. Upphandlingsunderlaget innehåller därför krav på dagliga kontroller, åtgärdstider, uppföljning och ekonomiska påföljder.

Även priset för användaren är en viktig fråga. Genom att låta pris och abonnemangsalternativ ingå i anbudsutvärderingen skapas förutsättningar att väga in tjänstens ekonomiska tillgänglighet.

Förvaltningen ser samtidigt ett behov av att fortsatt kvalitetssäkra underlaget tillsammans med inköpsavdelningen. Det gäller bland annat samstämmighet mellan avtalsdokumenten, avtalstid, ekonomisk värdeberäkning och utformning av tillstånds- och nyttjanderättsvillkor.

Nämndens synpunkter ska beaktas i det fortsatta arbetet med att färdigställa upphandlingsunderlaget inför annonsering.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna modellen innebär att en extern operatör ansvarar för etablering, drift och underhåll av mikromobilitetstjänsterna. Operatörens ersättning kommer från användarna av tjänsten.

Kommunen ska enligt upphandlingsutkastet inte betala ersättning till operatören för tjänstens drift.

Det uppskattade koncessionsvärdet anges i det aktuella underlaget till cirka 12,5 miljoner kronor. Detta är en uppskattning av koncessionens ekonomiska värde och inte en utgift för kommunen. Beräkningen och dess förhållande till

den möjliga avtalsperioden kvalitetssäkras inom det fortsatta upphandlingsarbetet.

Kommunens egna kostnader bedöms främst avse arbetstid för upphandling, administration, avtalshantering, uppföljning, dialog med operatören samt hantering av synpunkter och felanmälningar.

Förvaltningens tidigare bedömning är att resursbehovet initialt bör kunna hanteras inom befintlig organisation. Det faktiska behovet behöver följas upp efter införandet.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Mikromobilitetstjänster kan bidra till att fler kortare resor genomförs utan bil och underlätta kombinationsresor med kollektivtrafik.

Samtidigt finns risker för felparkering, hinder för gående och personer med funktionsnedsättning samt trafikrelaterade incidenter.

Upphandlingsunderlaget innehåller krav som syftar till att förebygga dessa problem genom reglerade parkeringsplatser, hastighetsbegränsningar, operatörsansvar och uppföljning.

Krav på fossilfri drift och hänsyn till fordonens livslängd och batterihantering syftar till att begränsa miljöpåverkan.

Den faktiska effekten på resvanor, tillgänglighet, trafiksäkerhet och stadsmiljö behöver utvärderas efter införandet.

Ärendet har koppling till Agenda 2030, mål 11 – Hållbara städer och samhällen, genom att mikromobilitet kan komplettera kollektivtrafiken och bidra till ett mer hållbart resande med hänsyn till trafiksäkerhet och tillgänglighet.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2026-10-14, TN2026/396
- Utkast till upphandlingsunderlag, Mikromobilitetstjänster Enköping, 2026-10-13
- Bilaga 1, Nyttjanderättsavtal, utkast
- Bilaga 4, SLA, utkast
- Beslut om upphandling av mikromobilitetstjänster i Enköping, 2026-06-16, TN2025/957
- Tjänsteskrivelse, Kravspecifikation mikromobilitetstjänster i Enköpings kommun, 2026-05-08
- Överenskommelse kring upphandling i enlighet med en strategisk drivmedelsprioritering i Uppsala län.

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd enligt följande:

- Anna Sjödin, förvaltningschef teknik- och serviceförvaltningen
- Andreas Holking, verksamhetschef Allmän plats

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Inköpsavdelningen, för fortsatt beredning